

Invloed tabakslobby leidt tot beschamend rookbeleid

Haal Schippers van tabaksdossier af

Pauline Dekker

Wanda de Kanter,
beiden longarts in het Rode
Kruis Ziekenhuis, Beverwijk

Correspondentieadres:
tabak.nee@gmail.com;
c.c.: redactie@medischcontact.nl

Geen belangenverstrengeling
gemeld.

beeld: Corbis

Als er geen rookverslaving bestond, hadden longartsen lege spreekkamers. Maar de minister van Volksgezondheid blijft vooral hameren op de 'vrijheid' van de roker. Zo'n minister deugt niet voor het tabaksdossier.

Sinds het aantreden van Edith Schippers als minister van Volksgezondheid maken wij ons grote zorgen over het falende Nederlandse tabaksontmoedigingsbeleid, het resultaat van haar veel te innige relatie met de tabakslobby. Dat moet veranderen, schreven wij op 8 oktober namens de Stichting Rookpreventie Jeugd in een open brief aan PvdA-fractievoorzitter Diederik Samsom. Zo niet, dan zou de PvdA niet moeten accepteren dat zij wordt herbenoemd. Edith Schippers, inmiddels opnieuw minister van VWS, was woedend over deze brief, zo weten wij uit

bronnen op het ministerie, maar ook via Radio 1, waar zij op 9 oktober aan het woord was. Rookpreventie heeft 'topprioriteit', aldus de minister. Ze trekt daarvoor 'miljoenen meer' uit dan haar voorgangers.

En onze bewering over haar banden met de tabakslobby is 'totale onzin'.

Asbak weer op tafel

Schippers geeft haar connecties met de tabaksindustrie niet graag toe. 'Ik ken die mensen nauwelijks. In al die jaren dat ik me met dit dossier bezighoud, heb ik de tabakslobby misschien twee of drie keer gesproken', zei ze desgevraagd in de Tweede Kamer. Dat bleek niet te kloppen. Met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur achterhaalde onderzoeksjournalist Joop Bouma van het dagblad

Trouw hoe vaak er de afgelopen jaren contacten waren tussen het ministerie en de tabaksindustrie: ten minste veertig e-mailwisselingen en drie gesprekken tussen 2009 en de eerste helft van 2011.¹

Ook het tv-programma Zembla toonde oktober vorig jaar aan hoe innig de banden zijn.² Daarin noemde een van de lobbyisten Schippers 'een echte vrijheidstrijder', die al als Kamerlid beloofde het tabaksontmoedigingsbeleid te zullen terugdraaien. Ze hield woord. Direct na haar aantreden mocht in kleine cafés de asbak weer op tafel. Ze stopte de Postbus-51-campagnes tegen roken, trok de subsidie aan Stivoro in en schrapte de vergoeding voor hulp aan stoppen met roken, een maatregel die onder druk van de Tweede Kamer intussen gelukkig is teruggedraaid.

Geen vrije keuze

Haar voorganger en partijgenoot Hans Hoogervorst, echt niet minder 'liberaal' dan zij, liet zien hoe het wél moet. Hij hield de tabakslobby buiten de deur. Dat is ook conform het internationale verdrag dat Nederland daarover heeft ondertekend.³ In Vrij Nederland zei Hoogervorst zich te 'generen' voor het tabaksbeleid van Schippers.⁴ Hoogervorst kreeg overigens bijval van de oud-ministers van Volksgezondheid Els Borst en Hedy d'Ancona. Volgens ingewijden op het ministerie heeft Schippers het beleid van Hoogervorst welbewust teruggedraaid. De antitabakslobby irriteert haar. Tegen Zembla zei ze dat de antirook-

*Na haar aantreden mocht
in kleine cafés
de asbak weer op tafel*

Roken is geen vrije keuze maar een gemakkelijk op te lopen verslaving, waar je heel moeilijk van afkomt.

De voetnoten, de genoemde artikelen in Trouw en Vrij Nederland en de uitzending van Zembla en eerdere MC-artikelen over dit onderwerp vindt u onder dit artikel op www.medischcontact.nl.

maatregelen zijn 'doorgeschoten'. Toen ze nog voor werkgeversorganisatie VNO-NCW werkte, was ze fel tegenstander van een rookvrije werkplek. Haar negatieve houding viel ons op toen we haar in januari 2011 ons manifest 'Houd jeugd uit de rook' overhandigden, ondertekend door duizend medestanders, onder wie de top van de (kanker)geneeskunde. Toen we haar uitlegden hoe belangrijk preventie is en hoeveel mensen aan de gevolgen van roken overlijden, zei Schippers vrije keuze belangrijker te vinden dan statistiek. Schippers ziet roken als een kwestie van vrije keuze van mensen die zich volledig bewust zijn van het risico. Precies daar zit haar liberale denkfout: roken is geen vrije keuze maar het gevolg van een afschuwelijke, heel gemakkelijk op te lopen verslaving aan nicotine, waar je zeer moeilijk van afkomt. Niet voor niets is het woord verslaving afgeleid van 'slaaf'.

Machtige industrie

Elke dag zien wij in onze spreekkamers de desastreuze gevolgen van die verslaving. Per jaar

overlijden er in Nederland 23.000 mensen aan de gevolgen van roken. Een kwart van de 4 miljoen rokers haalt de 65 jaar niet. Als er niet zou worden gerookt, zouden onze spreekkamers nagenoeg leeg zijn. Vanwege alle verdriet en ellende die wij dagelijks zien bij onze patiënten en hun families, hebben wij de Stichting Rookpreventie Jeugd opgericht. Wie niet begint met roken, raakt ook niet verslaafd. Zo simpel is het. Intussen loopt Nederland in Europa achterop bij de maatregelen die nodig zijn om het roken tegen te gaan. Dat vinden wij beschamend. De jeugd moet beschermd worden tegen de agressieve, machtige tabaksindustrie die elke keer weer trucs bedenkt om ze aan het roken te krijgen.

Edith Schippers mag van ons aanblijven als minister van Volksgezondheid. Maar we protesteren wél tegen haar tabaksbeleid. Een minister van Volksgezondheid die een nicotineverslaving verwart met de vrijheid van de roker en die liever aan tafel zit met de tabakslobby dan met het antirookfront, deugt niet voor het dossier tabak. [mc](http://www.stichtingrookpreventiejeugd.nl)

Over de auteurs

Pauline Dekker en Wanda de Kanter zijn onder meer bekend door hun boek *Nederland stopt! Met roken*. Vanwege hun inzet voor een rookvrij Nederland en hun bijzondere aanpak van tabaksverslaving werden zij dit jaar door KWF Kankerbestrijding onderscheiden met de Professor Muntendamprijs. Eerder ontvingen Dekker en De Kanter de Europese Smoke Free Award. In het Comité van Advies van de Stichting Rookpreventie Jeugd

die zij hebben opgericht, zitten o.a. Els Borst-Eilers, oud-minister van Volksgezondheid, Piet Borst, voormalig directeur van het Nederlands Kankerinstituut, Benedicte Ficq, strafrechtadvocaat, Marjolein Drent en Dirkje Postma, beiden hoogleraar longgeneeskunde, Bob Pinedo, voormalig hoogleraar oncologie en Nout Wellink, oud-president van de Nederlandsche Bank. Voor meer informatie zie www.stichtingrookpreventiejeugd.nl.